

274. Nowe stanowiska *Gnorimus variabilis* (LINNAEUS, 1758) i *Bruchus brachialis* FAHRAEUS, 1839 (*Coleoptera: Cetoniidae, Bruchidae*) w Polsce

New localities of *Gnorimus variabilis* (LINNAEUS, 1758) and *Bruchus brachialis* FAHRAEUS, 1839 (*Coleoptera: Cetoniidae, Bruchidae*) in Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Cetoniidae, Gnorimus variabilis, Bruchidae, Bruchus brachialis*, new localities, NW Poland.

Gnorimus variabilis (L.)

Gatunek znany w Polsce z nielicznych stanowisk w 9 krainach, często na podstawie danych sprzed kilkudziesięciu lat (BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J., 1983: Kat. Fauny Polski, XXIII, 9). Nowe stanowiska stwierdziłem około 15 km na północ od Piły:

- Pojezierze Pomorskie: ad Czaplą (XV00), 29 VI 1999, 1 ♀, w locie na skraju młodnika w lesie mieszanym;
- Pojezierze Pomorskie: leśnictwo Zabrodzie, rez. „Smolary” (XV10), 27 VI 2000, 1 ♂ 1 ♀, ubogi bór sosnowy, w próchnowisku w kilkudziesięcioletniej powalonej brzozie (*Betula* sp.) wraz z kilkoma larwami w różnym wieku i szczątkami martwych imagines.

Bruchus brachialis FAHR.

Gatunek do niedawna uznawany był w Polsce za rzadkość, w ciągu ostatnich lat odnaleziony został we Wrocławiu (BOROWIEC L., 1994: Wiad. Entomol., 13, 4: 257-258) oraz w okolicach Milicza (BOROWIEC L., 2000: Wiad. Entomol., 18, 4: 251-252). Podane niżej nowe stanowisko potwierdza szybką ekspansję tego gatunku i przesuwania jego północną granicę zasięgu:

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Piła - Gładyszewo (XU19), 29 V 1998, 1 ♂ 1 ♀, 29 V 1999, 3 ♂♂, na łące porośniętej wyką *Vicia villosa*.

Okazy zbierane były przeze mnie i znajdują się w moim zbiorze.

Serdecznie dziękuję Panu Prof. dr hab. Lechowi BOROWCOWI za weryfikację oznaczenia i informacje dotyczące *B. brachialis*.

Rafał RUTA, Piła

275. Nowe stanowiska kilku interesujących gatunków biegaczowatych (*Coleoptera: Carabidae*) w Polsce

New records of some interesting species of *Carabidae* (*Coleoptera*) from Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Carabidae, Trechus austriacus, Duvalius subterraneus, Lebia cyanocephala, Lebia cruxminor, Colliuris melanura, Drypta dentata, Brachinus crepitans*, new records, Poland.

Trechus (Trechus) austriacus DEJEAN, 1831

Środkowoeuropejski przedstawiciel rodzaju. W południowej części arealu występowania zamieszkuje jaskinie, w północnej synantrop w piwnicach domów mieszkalnych.

- Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: rez. „Węże” (CB36) – jaskinia „Stalagmitowa”, 15 V 1999, 1 ex., leg. R.JASKUŁA.

Duvalius (Duvalius) subterraneus (MILLER, 1868)

Gatunek górski znany z północnej części Karpat Wschodnich. Z terenu Polski wykazany jedynie z Bieszczadów i to dopiero w okresie powojennym. Zawsze bardzo rzadko i z reguły pojedynczo poławiany gatunek, prowadzący skryty tryb życia pod powierzchnią ziemi. Znajdowany zwłaszcza pod większymi kamieniami w strefie dolnoreglowej w pobliżu strumieni i potoków.

- Bieszczady: Wielka Rawka (FV13), 21 V 1999, buczyna, ok. 750 m n.p.m., stok południowo-wschodni, 1 ex., leg. A.SULIKOWSKA.

Lebia (Lamprias) cyanocephala (LINNAEUS, 1758)

Gatunek spotykany od południowej części Afryki do północnej Europy. Znany również z Azji Mniejszej, Kaukazu oraz Syberii. Żyje na suchych, otwartych terenach porośniętych roślinnością trawiastą i zielną, na glebach piaszczystych i żwirowatych. Najczęściej poławiany z roślin zielnych lub niższych gałęzi drzew.

- Wyżyna Małopolska: Pasturka (DA69), 20 VI 1992, 1 ex., leg. J.KALISIAK.

Lebia (Lebia) cruxminor (LINNAEUS, 1758)

Gatunek palearktyczny żyjący w podobnych biotopach jak *Lebia cyanocephala* (L.), ale na glebach wapiennych, kamienistych i gliniastych. W Polsce znany z niżu, pogórzy i gór. Z reguły spotykany rzadko i pojedynczo.

- Beskid Wschodni: Pogórze Przemyskie: Brylińce (FA11), 2 VI 1997, 1 ex., leg. J.KALISIAK.

Colliuris (Odacantha) melanura (LINNAEUS, 1767)

Gatunek eurosyberyjski, żyjący nad brzegami zbiorników eutroficznych, w pasie trzcin. Wykazywany z większości krain geograficznych w Polsce, wszędzie jednak poławiany pojedynczo i dość rzadko.

- Nizina Mazowiecka: Puszcza Bolimowska: Grabie nad rzeką Rawką (DC46), 6–7 VIII 1994, 1 ex., leg. J.KALISIAK.

Drypta dentata (ROSSI, 1790)

Gatunek występujący na zachodzie i południu Europy. Wykazywany także z zachodniej Azji. Na terenie Polski rzadko spotykany, jedynie w części południowej. Najczęściej poławiany w czasie zimowania spod kamieni, resztek roślinnych itp.

- Beskid Wschodni: Pogórze Przemyskie: Brylińce (FA11), 2 VI 1997, 2 ex., leg. J. KALISIAK.

Brachinus (Brachinus) crepitans (LINNAEUS, 1758)

Szeroko rozmieszczony gatunek żyjący na terenach od północnej Afryki do środkowych prowincji Szwecji oraz w zachodniej Azji i Altaju. Spotykany w miejscach otwartych, pokrytych trawiastą i krzewiastą roślinnością. Preferuje gleby gliniaste i wapienne. Z Polski znany zarówno z niżu jak i terenów górzystych. Najczęściej poławiany pojedynczo i dość rzadko, a wiele stanowisk odnosi się do okresu przed II wojną światową.

- Wyżyna Lubelska: Witków (GB00), 7 VI 1997, 1 ex., leg. J. KALISIAK.

Autorzy pragną podziękować Osobom wymienionym w tekście za udostępnienie materiałów oraz dr Stanisławowi HURUKOWI za sprawdzenie poprawności niektórych oznaczeń.

Radomir JASKUŁA, Łódź
Michał GRABOWSKI, Łódź